

Правен бюлетин

1– 30 април 2025 г.

Приети актове	3	
Наредба № Н-1 от 14 април 2025 г. за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон		3
Проекти на нормативни актове	3	
Проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс		3
Проект на Закон за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс		3
Проекти на регулаторни технически стандарти на Европейския банков орган		4
Практика	4	
Насоки 02/2025 за обработване на лични данни чрез блокчейн технологии		4
Насоки относно надзорните практики за компетентните органи за предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби, съгласно Регламента за пазарите на криптоактиви		4
Доклад на експертната група на Европейската комисия по въпросите на споделянето на данни между предприятия и договорите за облачни технологии		5
Други обнародвани нормативни актове	5	
Статия	9	
Календар	13	
За контакт	14	

Приети актове

Наредба № Н-1 от 14 април 2025 г. за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон

В ДВ бр. 36 от 29.04.2025 г. е обнародвана Наредба № Н-1 от 14 април 2025 г. за условията и реда за водене, съхраняване и достъп до регистъра по несъстоятелност по чл. 760е от Търговския закон („Наредбата“), издадена от министъра на правосъдието на основание чл. 760е, ал. 3 от Търговския закон („ТЗ“).

Със Закона за изменение и допълнение на Търговския закон, обнародван в ДВ бр. 82 от 27.09.2024 г., се предвиди, че актовете в производствата по несъстоятелност, стабилизация и погасяване на задължения на предприемача се вписват или обявяват в регистъра по несъстоятелност, който се води и поддържа от Министерството на правосъдието. С ТЗ се възлага ангажимент на министъра на правосъдието да издаде Наредбата.

Регистърът е публичен и се води в електронна форма. Той е част от автоматизираната информационна система за производство по несъстоятелност и стабилизация („АИСПНС“), която е достъпна на Единния портал на органите на изпълнителната власт в сектор „Правосъдие“.

С Наредбата се регламентират условията за постъпване на информацията, начина на съхранение и възможността за предоставяне на електронни административни услуги от регистъра.

Наредбата влиза в сила от 1 май 2025 г.

Проекти на нормативни актове

Проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс

На 03.04.2025 г. в Портала за обществени консултации към Министерски съвет е публикуван проект на Закон за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс („Проектът“). С него се цели изпълнение на поет ангажимент на Република България по Националния план за възстановяване и устойчивост, реформа 3 „Разширяване на

използването на алтернативни способи за разрешаване на спорове и въвеждане на медиация, задължителна по някои видове дела, етап 227 „Влезли в сила законодателни изменения в относимото законодателство за въвеждане на задължителна съдебна медиация при някои граждански и търговски спорове“. Проектът предвижда и кореспондиращи изменения и допълнения в Закона за медиацията.

Становища по Проекта могат да бъдат подавани в срок до 05.05.2025 г.

Проект на Закон за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс

На 23.04.2025 г. в Портала за обществени консултации към Министерски съвет е публикуван проект на Закон за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс („Проектът“). С него се цели създаването на уредба, която да предпостави оптимизиране на работата и ефективността на административните органи и съдебната система в процеса на въвеждане на дигитализацията в правосъдието в изпълнение на мярка „Влизане в сила на законодателни изменения в Административнопроцесуалния кодекс, регламентиращи законовата рамка за е-правосъдие по административни дела (Q4/2024)“, реформа 1 „Достъпно, ефективно и предвидимо правосъдие“ в Националния план за възстановяване и устойчивост.

Сред предложените промени са: съдебният акт да бъде съставен като електронен документ в единната регистърна база данни и да бъде подписан с квалифициран електронен подпис; упражняване на процесуални права и извършване на процесуални действия в електронна форма от страните в съдебните производства чрез завеждане на административни документи в електронна форма чрез защитена идентификация; провеждане на дистанционни виртуални открити заседания.

Проектът е преработен въз основа на постъпилите предложения в хода на проведените първоначални обществени консултации през 2024 г.

Становища по Проекта могат да бъдат подавани в срок до 07.05.2025 г.

Проекти на регулаторни технически стандарти на Европейския банков орган

На 25.04.2025 г. Европейският банков орган („ЕБО“) публикува нови проекти на регулаторни технически стандарти („РТС“), които определят кога доставчиците на услуги за криптоактиви („ДУК“) трябва да назначат централно звено за контакт. Централното звено за контакт може да бъде важен инструмент в борбата с финансовите престъпления.

ДУК, установени в една държава членка на ЕС, могат да предоставят услуги в друга държава членка на ЕС. В някои случаи, когато имат местно „място на установяване“, например криптобанкомат, те трябва да спазват местните задължения за борба с изпирането на пари („БВП“) и финансирането на тероризма („БФТ“), както и тези, които се прилагат в държавата членка по произход. В тези ситуации централните звена за контакт могат да спомогнат за смекчаване на рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, свързани с трансграничното предоставяне на услуги за криптоактиви, и да улеснят адекватния надзор и надзор в областта на БВП/ БФТ.

В проекта на РТС се посочват:

- условията, при които ДУК следва да определят централно звено за контакт; и
- ролите и отговорностите на това централно звено за контакт.

В съответствие с правния мандат на ЕБО, проектът на РТС не определя формата, която следва да приеме централното звено за контакт или къде в ЕС следва да бъде установено.

Практика

Насоки 02/2025 за обработване на лични данни чрез блокчейн технологии

На 14.04.2025 г. Европейският комитет по защита на данните („ЕКЗД“) публикува за обществени консултации проект на Насоки 02/2025 за обработване на лични данни чрез блокчейн технологии („Насоките“).

Насоките предоставят рамка за организациите, които обмислят използването на блокчейн технология, като очертават ключови аспекти за

съответствие с Общия регламент относно защитата на данните („ОРЗД“) за планираните дейности по обработване.

Насоките дават общ преглед на основните принципи на блокчейн технологията, оценявайки различните възможни архитектури и техните последици за обработването на лични данни. Освен това, те поясняват, че ролите и отговорностите на различните участници в обработването, свързано с блокчейн, трябва да бъдат оценени по време на проектирането на обработката и разясняват какви елементи трябва да бъдат взети предвид в това отношение. Те подчертават важността на правата на субектите на данни, особено по отношение на прозрачност, коригиране и изтриване. Насоките също така разясняват нуждата от извършването на оценка на въздействието върху защитата на данните („ОВЗД“) преди прилагането на обработване, използващо блокчейн технология, и изброяват ключови аспекти, които трябва да се вземат предвид при ОВЗД.

Становища по Насоките могат да се подават в срок до 09.06.2025 г.

Насоки относно надзорните практики за компетентните органи за предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби, съгласно Регламента за пазарите на криптоактиви

На 29.04.2025 г. Европейският орган за ценни книжа и пазари („ЕОЦКП“), регулаторът и надзорният орган на финансовите пазари в ЕС, публикува „Насоки относно надзорните практики за компетентните органи за предотвратяване и разкриване на пазарни злоупотреби, съгласно Регламента за пазарите на криптоактиви (РПКА)“ – ESMA75-453128700-1408 („Насоките“).

Въз основа на опита на ЕОЦКП по Регламента относно пазарната злоупотреба („РПЗ“), насоките, предназначени за националните компетентни органи („НКО“), включват общи принципи за ефективен надзор и специфични практики за откриване и предотвратяване на пазарни злоупотреби с криптоактиви. Те разглеждат уникалните характеристики на крипто търговията, като нейния трансграничен характер и интензивното използване на социалните медии.

В Насоките се определят общи принципи, изискващи надзорната дейност да бъде основана

на риска и пропорционална, и се определя целта на НКО да изградят обща надзорна култура, специфична за криптоактивите, чрез открит диалог със сектора и взаимодействие с други НКО.

Насоките имат за цел да подкрепят последователни и ефективни надзорни практики сред НКО, като гарантират обща надзорна култура за криптоактивите.

Доклад на експертната група на Европейската комисия по въпросите на споделянето на данни между предприятия и договорите за облачни технологии

На 2.04.2025 г. експертната група на Европейската комисия по въпросите на споделянето на данни между предприятия (B2B) и договорите за облачни технологии (Cloud Computing) публикува окончателния си доклад, който предоставя насоки и примерни договорни условия за достъп и използване на данни („МСТ“) и стандартни договорни клаузи за договори за облачни технологии („SCC“). Те са разработени в подкрепа на прилагането на Регламент (ЕС) 2023/2854 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 година относно хармонизирани правила за справедлив достъп до данни и за тяхното използване и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/2394 и Директива (ЕС) 2020/1828 („Акт за данните“). Официалната препоръка на Европейската комисия ще се основава на този доклад.

Други обнародвани нормативни актове

ДВ бр. 28 от 1.4.2025 г.

Постановление № 20 от 31 март 2025 г. за изменение на Тарифата за таксите, които се събират за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа, приета с Постановление № 370 на Министерския съвет от 2019 г.

ДВ бр. 29 от 4.4.2025 г.

Постановление № 21 от 2 април 2025 г. за одобряване на допълнителен трансфер по

бюджета на държавното обществено осигуряване за 2025 г.

Постановление № 22 от 2 април 2025 г. за изменение и допълнение на Наредбата за осигуряване безопасността на ядрените централи, приета с Постановление № 245 на Министерския съвет от 2016 г.

ДВ бр. 30 от 8.4.2025 г.

Постановление № 23 от 7 април 2025 г. за приемане на Устройствен правилник на Изпълнителна агенция „Национален филмов център“

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 2013 г. за условията и реда за сортоизпитване, признаване, вписване и отписване на сортовете растения във и от Официалната сортова листа на Република България

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 10 от 2015 г. за условията за регистрация и реда за идентификация на пчелните семейства

Наредба за изменение на Наредба № 12 от 2023 г. за условията и реда за употреба на продукти за растителна защита

ДВ бр. 31 от 11.4.2025 г.

Закон за изискванията за достъпност на продукти и услуги

Закон за ратифициране на Международен договор (Letter of Offer and Acceptance – LOA) BU-P-LBI „Придобиване на оборудване за комуникационна сигурност“

Постановление № 24 от 8 април 2025 г. за организация и координация на подготовката на Социалния план за климата на Република България и за определяне на органите и структурите, отговорни за неговата подготовка и управление, и на техните основни функции

Постановление № 25 от 9 април 2025 г. за одобряване на промени по бюджета на Министерството на отбраната за 2025 г. във връзка с увеличаване капитала на търговско дружество

Постановление № 26 от 9 април 2025 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерството на електронното управление

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 8121з-773 от 2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи

Инструкция за изменение и допълнение на Инструкция № 8121з-1289 от 30 септември 2022 г. за организация на дейността в Министерството на вътрешните работи по териториалното обслужване на населението

ДВ бр. 32 от 15.4.2025 г.

Постановление № 27 от 10 април 2025 г. за изменение и допълнение на Наредбата за съществени изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха, приета с Постановление № 22 на Министерския съвет от 2004 г.

Наредба № Н-1 от 7 април 2025 г. за реда и условията за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на сексуално предавани инфекции

ДВ бр. 33 от 17.4.2025 г.

Постановление № 28 от 16 април 2025 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2025 г.

Постановление № 29 от 16 април 2025 г. за допълнение на Тарифа № 4 за таксите, които се събират в системата на Министерството на вътрешните работи по Закона за държавните такси, приета с Постановление № 53 на Министерския съвет от 1998 г.

ДВ бр. 34 от 22.4.2025 г.

Закон за ратифициране на Споразумението между правителството на Република България и Университетската агенция на Франкофонията относно седалище на Националното бюро – България, на Университетската агенция на Франкофонията – Централна и Източна Европа, подписано на 10 декември 2024 г. в гр. София

Постановление № 30 от 17 април 2025 г. за допълнение на Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, одобрена с Постановление № 167 на Министерския съвет от 1992 г.

Решение № 236 от 17 април 2025 г. за потвърждаване на обявления с Решение № 577 на Министерския съвет от 2021 г. статут на училища с национално значение на неспециализирани училища

Решение № 238 от 22 април 2025 г. за приемане на Списък на републиканските пътища, за които се събира такса за изминато разстояние – тол такса, и за отмяна на Списък на републиканските пътища, за които се събира такса за изминато разстояние – тол такса, приет с Решение № 680 на Министерския съвет от 2022 г.

Нота за частично спиране действието на разпоредба от Споразумението между правителството на Република България и правителството на Грузия за освобождаване от изискването за виза на притежателите на дипломатически и служебни паспорти и въвеждане на изискване за виза за краткосрочно пребиваване за гражданите на Грузия – притежатели на дипломатически и служебни паспорти

Правилник за изменение и допълнение на Правилника за администрацията на Прокуратурата на Република България

Наредба за изменение на Наредба № 8121з-1010 от 2015 г. за униформеното облекло и работното облекло за служебно ползване в Министерството на вътрешните работи

Поправка в Устройствения правилник на дирекциите на природните паркове в България (ДВ, бр. 1 от 2025 г.)

ДВ бр. 35 от 25.4.2025 г.

Закон за изменение и допълнение на Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура

Постановление № 31 от 22 април 2025 г. за приемане на Наредба за изискванията към

плодовите конфитюри, желета, мармалади, желе-мармалади и подсладено пюре от кестени

Постановление № 32 от 23 април 2025 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет

Наредба за отменяне на Наредба № 17 от 23 юли 2001 г. за регулиране на движението по пътищата със светлинни сигнали

Наредба за изменение на Наредба № 11 от 17 октомври 2019 г. за приемане на фармако-терапевтично ръководство по медицинска онкология

ДВ бр. 36 от 29.4.2025 г.

Постановление № 34 от 25 април 2025 г. за определяне на условията и реда за предоставяне и финансиране на високотехнологични помощни средства в рамките на инвестиция „Предоставяне на помощни средства на лица с трайни увреждания“ по Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България

Постановление № 35 от 25 април 2025 г. за изменение и допълнение на Наредбата за реда за издаване на лицензии и разрешения за безопасно използване на ядрената енергия, приета с Постановление № 93 на Министерския съвет от 2004 г.

Постановление № 36 от 25 април 2025 г. за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Министерството на вътрешните работи, приет с Постановление № 207 на Министерския съвет от 2014 г.

Постановление № 37 от 25 април 2025 г. за изменение и допълнение на Правилника за определяне на условията и реда за предоставяне на ваучери за обучение по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027 г., Националния план за възстановяване и устойчивост и Фонда за справедлив преход, приет с Постановление № 48 на Министерския съвет от 2023 г.

Постановление № 38 от 25 април 2025 г. за изменение на Постановление № 13 на Министерския съвет от 2018 г. за определяне на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката

Постановление № 39 от 25 април 2025 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет

Постановление № 40 от 25 април 2025 г. за определяне годишния размер на средствата за финансиране на духовните училища от бюджета на Министерството на образованието и науката за 2025 г.

Постановление № 41 от 25 април 2025 г. за одобряване на допълнителни трансфери по бюджетите на общините за 2025 г. за компенсиране на извършените от родителите разходи за периода от 1 януари до 28 февруари 2025 г. за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места

Постановление № 42 от 25 април 2025 г. за изменение на Постановление № 282 на Министерския съвет от 2024 г. за одобряване на временен безлихвен заем по сметката за средства на НФ – НФМ – МП – Правосъдие за 2024 г. за финализиране на дейностите, предвидени в ПДП 2 „Повишаване на капацитета на персонала, изграждане на пилотен затвор, свързан с учебен център и подобряване на рехабилитацията на лишените от свобода“ на програма „Правосъдие“ на Норвежкия финансов механизъм (НФМ) 2014 – 2021, както и въвеждането на обекта в експлоатация

Решение № 245 от 25 април 2025 г. за приемане на Отчет за изпълнението на Националната статистическа програма и за дейността на Националния статистически институт през 2024 година и за приемане на Национална статистическа програма за 2025 година

Решение № 247 от 25 април 2025 г. за признаване на Сдружение „Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения“ за национално представителна организация

Решение № 248 от 25 април 2025 г. за признаване на Сдружение „Национално сдружение на работодателите на хората с увреждания“ за национално представителна организация

Решение № 249 от 25 април 2025 г. за признаване на Сдружение „Българска асоциация за рекреация и туризъм“ за национално представителна организация

Наредба за изменение и допълнение на Наредба
№ 5 от 2014 г. за строителството в горските
територии без промяна на предназначението им

Статия

Екологични устойчиви дейности. Задължения на дружествата за оповестяване на информация относно устойчивостта

Законодателните инициативи на Европейския съюз за постигане на въглеродна неутралност водят до нови изисквания към бизнеса с цел ориентиране на капитали към устойчиви проекти и дейности. Като част от рамката на ЕС за устойчиви финанси е прието единно понятие за устойчива дейност, както и правила за оповестяване на информация относно устойчивостта от компании и финансови институции. Тези правила вече са факт и дружествата следва да са наясно дали са или ще бъдат засегнати от правилата, както на национално, така и на регионално равнище.

Регламентът за таксономия на ЕС и Директивата за отчитане на предприятията относно устойчивостта (Corporate Sustainability Disclosure Directive (**CSRD**)) са сред актовете, които изискват от редица компании да публикуват конкретни данни за тяхното представяне и напредък по определени показатели за устойчивост. Целта е да се насърчи по-голяма корпоративна прозрачност и отговорно бизнес поведение сред компаниите във връзка с въздействието на дейността им върху редица екологични, социални и управленски въпроси. От друга страна, рамката цели оказване на пазарен натиск върху дружествата в посока стратегическо реформиране на техните бизнес модели, така че те да бъдат устойчиви на различни рискове и да се възползват от множество възможности в екологичен, социален и управленски аспект.

Таксономия

Единно понятие за устойчива дейност предлага таксономията на ЕС, приета като регламент през 2020 г. Тя представлява система за класификация, която предоставя на дружествата, инвеститорите и създателите на политики подходящи критерии за класифициране на икономическите дейности като екологично устойчиви.

Регламентът за таксономията е в сила и се прилага от 12 юли 2020 г. Той установява шест екологични цели:

- Смячане на изменението на климата
- Адаптиране към изменението на климата
- Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси
- Преход към кръгова икономика
- Предотвратяване и контрол на замърсяването
- Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите

Списъкът с устойчиви дейности се съдържа в няколко делегирани регламента по прилагането на Регламента за таксономия, които изброяват редица икономически дейности от различни сектори със значителен потенциал да допринесат за постигане на някои от шестте цели. Тези дейности се дефинират като „допустими за целите на таксономията“ (taxonomy-eligible).

За да се квалифицира като екологично устойчива (или съобразена с таксономията – taxonomy-aligned), една икономическа дейност трябва:

- Да има съществен принос за една от шестте екологични цели
- Да не нанася значителна вреда на другите пет цели
- Да отговаря на минималните социални и управленски гаранции
- Да отговаря на техническите критерии за скрининг

Критериите за технически скрининг (КТС) определят специфични технически изисквания, на които следва да отговаря дадена дейност, за да се счита за значително допринасяща към постигането на всяка от екологичните цели. КТС за всяка дейност са разработени в делегираните актове. Делегиращият акт за климата, приложим от януари 2022 г., съдържа КТС за целите смекчаване и адаптиране към изменението на климата, а Делегиращият акт за околната среда, приложим от януари 2024 г., разписва КТС за останалите четири екологични цели.

Таксономията е преди всичко инструмент за класификация, но също така изисква определени субекти да оповестяват информация относно това до каква степен дейността им е съобразена с таксономията. Делегиращият акт за допълнение на член 8 от Регламента за таксономията (Делегиран акт относно оповестяванията), приложим от януари 2022 г., уточнява съдържанието, методологията и представянето на информация, която финансовите и нефинансовите предприятия трябва да оповестяват. Докладват се т.нар. ключови показатели на дейността (KPIs), които са различни в зависимост от вида на докладващата компания. Например, нефинансовите компании докладват дела, изразен като „зелен оборот“, капиталови разходи (КР) и оперативни разходи (ОР) на устойчивите съгласно Таксономията дейности от всички дейности на компанията.

Делегиращият акт относно оповестяванията регламентира два вида оповестяване – относно допустимост и относно съобразност. Оповестяване относно допустимост представлява докладване на дела на допустимите и недопустимите за таксономията икономически дейности, т.е., задължената компания докладва дела на своите дейности, които са изброени или не в Делегиран акт за климата или околната среда, от общия си оборот, КР и ОР.

Оповестяване относно съобразност означава оповестяване дела на устойчивите съгласно Таксономията дейности (или съобразени с Таксономията) от всички дейности на компанията.

Последни актуализации на таксономията

В края на февруари 2025г. Европейската комисия предложи пакет от промени на законодателството в сферата на устойчивостта /т.нар. **Омнибус пакет**/, с който се предлагат съществени промени в редица актове, включително в Регламента за Таксономията и свързаните с него делегирани актове. Съгласно предложените промени, отчитането на устойчивостта по чл. 8 ще бъде доброволно за някои големи дружества, които ще попадат в обхвата на CSRD – такива с над 1 000 служители, но с нетен оборот до 450 милиона евро. Проектът за изменение също така се стреми да опрости образците за докладване, да намали точките за докладване с почти 70 %, да измени коефициента на зелени активи за банките и да опрости критериите за ненанасяне на значителни вреди и др.

Социална таксономия

Понастоящем социалната таксономия като система за класификация на икономическите дейности, допринасящи значително за постигането на социални цели, все още не е приета. Темата за въздействието на бизнеса върху социалните аспекти все пак е засегната в Регламента за таксономията, който постановява, че за устойчива може да се счита такава икономическа дейност, която е в съответствие с минималните гаранции. Това са процеси, имплементирани от компаниите, които осигуряват спазване на: Насоките на ОИСП за мултинационални компании и Ръководните принципи на ООН относно бизнеса и правата на човека (UNGPs), включително принципите и правата, идентифицирани в Декларацията на Международната организация на труда и Международната декларация за правата на човека. С други думи, една компания ще е спазила минималните гаранции, ако демонстрира отговорно бизнес поведение съобразно Насоките и Ръководите принципи. В свой доклад от октомври 2022г., Платформата за устойчиви финанси дава конкретни насоки за това какво следва да направи едно предприятие и как, за да се счита, че същото спазва минималните гаранции.

Докладване относно устойчивостта

На 01.01.2023 г. влезе в сила Директивата за отчитане на предприятията относно устойчивостта (Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD), която предвижда и приемането на стандарти на ЕС

за докладване на устойчивостта. Тя беше имплементирана в Закона за счетоводството, като правилата влязоха в сила началото на юли 2024 г.

Цел и същност

Директивата цели да подобри вече съществуващите изисквания за оповестяване по екологични и социални въпроси, въведени с Директивата на ЕС за нефинансово отчитане (Non-financial Reporting Directive - NFRD, като изменя съществено условията за определяне на задължените лица, обхвата и процеса на докладване. Промените включват:

- Повече компании бяха задължени да оповестяват информация за устойчивостта.
- Докладваната информация, както и самия процес по оповестяване, се допълват от единни стандарти за докладване – European Sustainability Reporting Standards (ESRS), като част от тях вече са приети.
- Информацията следва да се помещава в т.нар. отчет за устойчивост, който е част от годишния доклад за дейността на докладващата компания.
- Отчетът за устойчивост следва да съдържа препратки към данни от финансовия отчет на компанията, както и към друга относима информация от доклада за дейността.
- Оповестените данни подлежат на задължителен одит от лица със специална квалификация за проверка на отчети за устойчивост (одитори или независими доставчици на услуги по увереност).
- Отчетът за устойчивост се публикува в машинно-четим формат и се маркира според конкретни изисквания, за да бъде лесно откриваем.
- Ключов момент при подготовката на отчетите е т.нар. перспектива на двойната същественост – от една страна какви въздействия (позитивни или негативни) оказва компанията в екологичен, социален и управленски аспект, и от друга – какви са финансовите рискове или възможности за компанията, произтичащи от въпроси относно устойчивостта.
- Не само собствените операции, но и веригата за създаване на стойност на компанията (отношения с доставчици, партньори, потребители и т.н., необходими за създаването на продукт или услуга) подлежат на анализ за установяване на съществени въздействия, рискове и възможности.

С тези промени Директивата цели да доведе докладването за устойчивост до същото ниво на строгост и контрол, както финансовото докладване. В резултат се цели оповестените данни да бъдат надеждни и съпоставими и да позволяват на заинтересованите страни (инвеститори, потребители, служители и т.н.) да сравняват представянето на компаниите в екологичен, социален и управленски аспект по еднакви критерии.

След приемането на промените в Закона за счетоводството през юли 2024 г., българските компании бяха задължени да докладват поетапно в определени срокове, като сроковете бяха променени през февруари 2025 г., в унисон с предложенията на ниво ЕС, които наред с други промени, включват и отсрочване на докладването, за да се даде възможност на компаниите да се подготвят:

- от 1 януари 2025 г. – за големи предприятия /и предприятия майки на голяма група/ които са предприятия от обществен интерес и които към 31 декември на отчетния период надвишават критерия за среден брой служители през финансовата година от 500 души- докладване през 2026 г. на данните за 2025 г.;
- от 1 януари 2026 г. – за останалите големи предприятия и предприятия майки на големи групи — докладване през 2027 г. на данните за 2026 г.;
- от 1 януари 2027 г. – за МСП, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар в ЕС, както и малки, несложни кредитни институции и застрахователни дружества - докладване през 2028 г. на данните за 2027 г.

- от 1 януари 2028 г. – за определени предприятия, установени извън ЕС, но извършващи бизнес в рамките на Съюза – докладване през 2029г. на данните за 2028г.

Предвидени са изключения и освобождавания при определени условия.

Последни промени

Както отбелязахме по-горе, на ниво ЕС се предвиждат промени в правилата на CSRD, част от Омнибус пакета. Наред с отсрочване на докладването (с 1 година за най-големите предприятия и с 2 години за големите предприятия с под 500 служители и задължените да докладват МСП), се предвиждат и други промени, включително да се отграничи значително кръгът на задължените да докладват лица до най-големите компании с над 1 000 служители. Предвижда се ограничаване на обхвата на информацията, която може да се събира от контрагентите по веригата на създаване на стойност, които не са задължени по CSRD. Също така се предвижда опростяване на приетите вече стандарти за докладване, отпадане изискването да се приемат секторни стандарти и др.

Други свързани инициативи

В допълнение на Директивата за отчитане на предприятията относно устойчивостта, ще бъде приета и Директивата за надлежна проверка на корпоративната устойчивост (CSDDD), която ще въведе още по-големи отговорности за определени компании, включително задължение за извършване на процес по надлежна проверка на въздействието на предприятията върху човешките права и околната среда, задължения за докладване и др. Законодателният процес по окончателното приемане на CSDDD се очаква да бъде завършен през 2025 г. Тази директива също е засегната от Омнибус пакета, в резултат на което само най-големите компании ще попаднат в обхвата. Предвижда се по-дълъг срок за имплементиране на директивата от държавите-членки, отсрочване на прилагането на определени задълженията, ограничаване на обхвата на надлежна проверка до преките контрагенти, като непреките ще се проверяват при определени условия, отпадане на задължението да се прекратяват договори като крайна мярка, отпадане на минималния праг на санкциите за неизпълнение от 5% и др.

Много политики и инициативи, произтичащи от Европейската зелена сделка и касаещи различни икономически сектори като енергетика, индустрия, земеделие, транспорт и др., също са в процес на одобрение и бизнесът следва да следи тези процеси и да отчита тенденциите в своето дългосрочно стратегическо планиране.

Поемането по пътя на зелена трансформация е комплициран процес, който изисква добро познаване на съществуващите процеси, поставяне на реалистични и постижими цели спрямо спецификите и възможностите на всеки бизнес и предприемане на адекватни мерки за постигането им, както и намиране на правилната форма за оповестяване, гарантираща безпроблемно верифициране на данните.

Автори:

Адв. Аделина Миткова
Старши мениджър
Делойт Лигъл

Надя Елчинова
Старши адвокат
Делойт Лигъл

Календар

29.05.2025 г. Уебинар на тема “The EU AI Act: Compliance and Copyrights”, организиран от IAPP Bulgaria KnowledgeNet Chapter, с участието на адв. Ирена Колева от екипа на Адвокатско дружество „Делойт Лигъл“.

За информация и регистрация:

https://my.iapp.org/nc_event?id=a0ITS000000yDtdYAE&mkt_tok=MTM4LUVaTS0wNDIAAAGaRMOZNx6OJ5eXprk_S-4yNHechtQZmvF0Mtubvt1--wA7NHHpjLhh1bKc3i_qxAtMjaLP8_JfdGXDgmTX7GI

30.05.2025 г. Обучение на тема „Насоки и добри практики при извършване на проверки за регулаторно съответствие със законодателството за защита на личните данни“, организирано съвместно с Института на вътрешните одитори в България (ИВОБ), с лектори адв. Ирена Колева, CIPP/E и адв. Кристиан Немцов от Адвокатско дружество „Делойт Лигъл“.

Обучението е целодневно и акцент в неговата програмата са:

- Вътрешният одит и мястото му в рамката за съответствие с GDPR;
- Практически стъпки при одитиране;
- Практически примери и насоки за действие при констатирани несъответствия и рискове за организацията.

За повече информация и регистрация може да се свържете с контактите, обявени на интернет страницата на ИВОБ – iiabg.org

2025 г. Обучения, организирани от Делойт Лигъл, за подготовка за сертифициране към International Association of Privacy Professionals (IAPP) - сертификати CIPP/E, CIPM, CIPT, CIPP/US, AIGP.

За повече информация и регистрация:

<https://www.deloitte.com/ce/en/related-content/official-iapp-training-and-certification.html>

За контакт

Адв. Звезделина Филова
Управляващ съдружник
zfilova@deloittece.com

Ирена Колева
Старши адвокат, CIPP/E
ikoleva@deloittece.com

Кристиан Немцов
Старши адвокат
knemtsov@deloittece.com

Ивайло Коцев
Старши адвокат
ikotzev@deloittece.com

Делойт се отнася към едно или повече дружества - членове на Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТТЛ“), както и към глобалната мрежа от дружества – членове и свързаните с тях дружества (заедно наричани „организацията на Делойт“). ДТТЛ (наричано също „Делойт Глобъл“) и всяко дружество – член и неговите свързани дружества са юридически самостоятелни и независими лица, които не могат да поемат задължения или да се обвързват взаимно по отношение на трети страни. ДТТЛ и всяко дружество член на ДТТЛ и свързаните с него дружества са отговорни единствено и само за своите собствени действия и бездействия, но не и за тези на останалите. ДТТЛ не предоставя услуги на клиенти. Моля, посетете www.deloitte.com/about, за да научите повече.

Настоящата комуникация съдържа единствено обща информация и не следва да се разбира, че чрез нея Делойт Туш Томацу Лимитид („ДТТЛ“) или някое от дружества – членове на глобалната мрежа или свързани с тях дружества (заедно наричани „Организацията на Делойт“), предоставят професионални консултации или услуги. Преди да вземете каквото и да е било решение или да предприемете действия, които биха имали отражение върху вашите финанси или бизнес, следва да се консултирате с квалифициран професионален консултант. Не се дават декларации, гаранции или ангажименти (изрични или подразбиращи се) по отношение на точността или пълнотата на информацията в това съобщение и никой от ДТТЛ, неговите дружества-членове, свързани лица, служители или агенти не носи отговорност за загуба или вреда, която възниква пряко или косвено във връзка с което и да е лице, разчитащо на това съобщение. ДТТЛ и всяко от неговите дружества-членове и свързаните с тях дружества са отделни и независими дружества.